

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Riitta Rissanen, Ding Ma, Adel Rizvi, Hanna Teräs, Niina Nurkka ja Kirsi Mustonen. Karelia-ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Petri Raivo, Pekka Auvinen, Pia Hiltunen, Jaana Tolkki, Ulla Asikainen ja Anne Ilvonen**

Auditointivuosi **2024**, Karvin julkaisu **5:2024**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-838-5 pdf**

4.1 Koulutusperäisen maahanmuuton edistäminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Koulutusperäinen maahanmuutto alueen elinvoiman edistäjänä

Kareliassa on kehitetty koulutusperäistä maahanmuuttoa systemaattisesti vuodesta 2016 alkaen. Koulutusperäinen maahanmuutto on yksi Karelian strategisista valinnoista. Tällä hetkellä kehittämisessä keskitytään

- kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kehittämiseen,
- opiskelijoiden työelämäyhteyksien vahvistamiseen ja työllistymiseen,
- muuntokoulutusten kehittämiseen sekä
- suomen kielen oppimiseen.

Karelia on toiminut OKM:n nimeämänä SIMHE- vastuukorkeakouluna vuodesta 2017 alkaen. OKM rahoittaa SIMHE-toimintaa. Muun toiminnan rahoitus perustuu suurelta osin kehittämisprojekteihin ja niiden tuomaan lisäresurssiin. Jo ensimmäisen kahden vuoden aikana Karelia onnistui rakentamaan SIMHE-palvelukokonaisuuden. Työtä on kehitetty systemaattisesti vastuunjakoa tarkentaen ja toimijajoukkoa laajentaen.

Karelia on hyödyntänyt maahanmuuttajatyössä alusta asti suunnitelmallista TKI-toimintaa. SIMHE-app I ja II -hankkeessa kehitettiin mobiilisti toimivaa ohjauksen porttipalvelua, SIMHE-polku -hankkeessa rakennettiin korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille modulaarista täydennyskoulutuspolkua, Valmentavasta valmiiksi -hankkeessa kehitettiin valmentavan koulutuksen sisältöjä, käytänteitä sekä yhteisöllisen opiskelijakulttuurin rakentumista, Kovat -hankkeessa kehitettiin yritysten ja maahanmuuttajataustaisten osaajien kohtaamisen palvelua, ja

SIMHE-malli -hankkeessa rakennettiin maahanmuuttajapalvelukokonaisuutta, joka on kytkettävissä korkeakoulujen perustyöhön ja koulutusten toimijoiden tehtäviin. Viime vuosina SIMHE-työtä on integroitu osaksi Karelian koulutusperäisen maahanmuuton kokonaisuutta.

Koulutusperäinen maahanmuutto rakentuu toimijoiden yhteistyönä

Karelia2030-strategian tavoitteena on lisätä kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden osuutta 12 %:iin vuoteen 2030 mennessä. Koulutusperäisen maahanmuuton kokonaisuutta Kareliassa ohjaavat ammattikorkeakoulun strategian lisäksi valtakunnalliset ja maakunnalliset tavoitteet (Valtioneuvoston koulutuspoliittisen selonteon (2021), Pohjois-Karjalan Strategia 2040 -julkaisu, 2021) sekä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa solmittu tavoite- ja tulossopimus (OKM/TASO).

Tavoitteiden saavuttamiseksi Kareliassa on panostettu kansainvälisten tutkintojen kehittämiseen, opiskelijoiden rekrytointiin, kotoutumiseen, sujuvaan opintojen aloitukseen ja työllistymisen tukemiseen. Karelian kansainvälisten tutkinto-ohjelmien hakijamäärät ovat kasvaneet viime vuosina osana valtakunnallista trendiä. Kehittämistyötä on tehty osana Kansainvälinen uraohjaamo -hanketta. Hankkeessa on tehty kansainvälisten opiskelijoiden houkutteluun liittyviä kokeiluja sekä osallistuttu kansainvälisten rekrytointin kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin. Eri maissa toimivien koulutusagenttien kanssa on solmittu partnerisopimuksia opiskelijoiden rekrytoimiseksi eri reittejä pitkin. Luontainen hakijajoukko on alueella opiskelevat 2. asteen oppilaitosten kansainväliset opiskelijat, joista iso osa opiskelee Riveriassa. Tavoitteena on rakentaa heille sujuvat polut korkeakoulutukseen tutkinto- ja täydennysopiskelijoiksi ja tätä kautta mahdollistaa nopea työllistyminen alueelle.

Valtioneuvoston työllistymistavoitteiden näkökulmasta kansainvälisillä opiskelijoilla on haasteita työ- ja harjoittelupaikkojen löytämisessä Pohjois-Karjalassa. Kansainvälinen uraohjaamo -hankkeessa kehitetyn kummiyritystoiminnan tavoitteena on tukea kv-opiskelijoiden harjoittelupaikkojen saamista. Myös opiskelijoiden taitoja harjoittelu- ja työpaikkojen saamiseksi on kehitetty sekä harjoittelun aikaiseen suomen kielen tukeen yrityksessä panostettu. Opintojen alussa järjestetään moniammatillinen orientaatiojakso kotoutumisen ja asettautumisen tukemiseksi. Kehitystyössä on huomioitu myös yritysten kaipaama tuki kansainvälisten opiskelijoiden rekrytoimiseksi.

Koulutusperäisen maahanmuuton systemaattinen kehitystyö

SIMHE-toimintaan liittyvä 30 op:n laajuinen valmentava koulutus käynnistyi vuonna 2018. Syksyllä 2021 otettiin käyttöön erillishakumahdollisuus valmentavan koulutuksen käyneille. Syksyllä 2023 Karelia käynnistää Ukrainasta sotaa paenneille Suomessa oleville henkilöille englanninkielisen valmentavan koulutuksen yhdessä kahdeksan muun ammattikorkeakoulun kanssa.

Vuosina 2019–2023 on keskitytty uusien englanninkielisten tutkintokoulutusten (Industrial Management ja Information and Communication Technology) kehitystyöhön ja vakiinnuttamiseen

osana tunnistettua alueen työvoimatarvetta. Erityisesti sairaanhoitajakoulutuksessa kehitetään muuntokoulutuksia työelämätarpeisiin vastaamiseksi. Kielituettu sairaanhoitajakoulutus käynnistyy vuonna 2024 hankerahoituksen turvin. Kansainvälisiä tutkintoja ja tutkinnon osia on kehitetty myös osana kansainvälistä TKI-toimintaa (INVEST ja EMMA), ja täydentäviä opiskelijarekrytointipolkuja osana kv-liiketoiminnan kehittämistä.

Karelian lukuvuosimaksullisten opiskelijoiden määrä on lähes kolminkertaistunut vuosina 2020-2022. Koulutusten aloittamiseen ja vakiinnuttamiseen liittyy myös haasteita ja riskejä esimerkiksi opiskelijarekrytoinnissa, valintamenettelyissä, maahantulossa ja sen motiivissa sekä alueelle työllistymisessä. Vaikka keskeyttäneiden kokonaismäärä vaikuttaisi olevan laskussa, tarvitaan sisäisten kehittämistoimien lisäksi valtakunnallista yhteistyötä. Alueellisen vaikuttavuuden arviointi on tulevaisuuden kehittämiskohde.

Koulutusperäinen maahanmuutto vaatii osaavan henkilöstön, joka voi pitkäjänteisesti kehittää toimintaa yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten verkostojen kanssa eri toimintojen integraation varmistuen. Englanninkielisen opetushenkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita. Koulutusperäistä maahanmuuttoa ja kansainvälisyyttä strategiavalinnan kokonaisuuden johtamisvastuu on jaettu nimetyn koulutuspäällikön ja kv-päällikön kesken.

Vahvuudet

Osaava henkilöstö ja verkostot

Vahva strategiakytkentä ja SIMHE-toiminta

Pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittämistyö

Kehittämiskohteet

Henkilöressurssien varmistaminen

Kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kehittäminen

Integraation vahvistaminen muihin toimintoihin